

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ
И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 323-06-1877/1/2014-05

15.11.2014. године

Београд

ДИРЕКТИВА

О НАЧИНУ И ПОСТУПЦИМА ПРАЋЕЊА КРЕТАЊА ГОВЕДА

Овом директивом ближе се прописује начин и поступци који се спроводе приликом праћења кретања говеда, а у складу са Законом о ветеринарству („Сл. гласник РС“, број 91/05, 30/10 и 93/12, у даљем тексту „Закон“) и Правилником о начину обележавања и регистрације говеда, као и о службеној контроли обележавања и регистрације говеда (Сл. гласник РС 102/14, у даљем тексту „Правилник“)

Говеда се обележавају и региструју у складу са Законом и Правилником, а евидентирање података у Централној бази врши се у складу са „Инструкцијом о начину уноса података о регистрованим газдинствима и обележеним говедима у Централну базу и начину промене података у Централној бази“, број 323-02-3199/12-05 од 08.05.2012.

КРЕТАЊЕ ГОВЕДА

Сва газдинства на којима се налазе говеда, привремено или трајно, морају бити регистрована у Централној бази података. Говеда се могу кретати искључиво између газдинстава регистрованих у Централној бази, тј. која поседују ИД број газдинства.

Сва кретања говеда се пријављују надлежном ветеринару од стране власника односно држаоца говеда, што је обавеза прописана чланом 6. Закона.

Сваки власник односно држалац говеда је у сходно члану 6. Закона у обавези да уредно води Регистар животиња на газдинству и евиденцију о куповини и продаји животиња, њиховом премештању и промету ради праћења њиховог кретања, као и да чува сву документацију на основу које су извршени уписи у Регистар на газдинству (у даљем тексту: „Регистар“) - пријаве догађаја, потврде о кретању, пасоше за говеда, уверења о здравственом стању животиња и друго. На основу података из Регистра мора бити могуће утврдити идентификационе бројеве свих говеда која се тренутно налазе на газдинству, као и сва кретања са и на газдинство у последње 3 године.

Регистар се може водити и у електронском облику. Електронска форма Регистра се може преузети са интернет страница Управе за ветерину:

<http://www.vet.minpolj.gov.rs/images/ir/prirucnici/Registar%20na%20gazdinstvu%20goveda.xlsx>

ПОТВРДА О ПРИЈАВИ ДОГАЂАЈА

У зависности од врсте догађаја, власник односно држалац говеда попуњава и подноси надлежном ветеринару, односно ветеринарском инспектору преко регионалне канцеларије ветеринарске инспекције, образац „Потврда о пријави догађаја“ (у даљем тексту: „Пријава“) - Прилог 1, у два примерка. У њу власник односно држалац говеда уписује датум подношења пријаве догађаја, врсту догађаја који се пријављује као и идентификационе бројеве говеда на које се пријава односи.

Образац Пријаве се налази у Регистру, а може се наручити директно од Ветеринарске Коморе Србије у виду блока, набавити од надлежног ветеринара, или преузети са интернет страница Управе за ветерину на адреси:

<http://www.vet.minpolj.gov.rs/images/ir/prirucnici/uputstvo%20o%20nacinu%20i%20postupcima%20pracenja%20kretanja%20goveda%20-%20PRILOG%201%20-%20Potvrda%20o%20prijavi%20dogadjaja.pdf>

и одштампати у два примерка.

Оригинал Пријаве оверава и потписује надлежни ветеринар, односно регионална канцеларија ветеринарске инспекције, додељује му заводни (евиденциони) број и враћа је власнику односно држаоцу говечета који ће је чувати у Регистру. Копију Пријаве надлежни ветеринар односно регионална канцеларија ветеринарске инспекције чува у својој евиденцији најмање 3 године.

ПОТВРДА ЗА ПРАЋЕЊЕ КРЕТАЊА ЖИВОТИЊА

Уколико се Пријава односи на одлазак говеда са газдинства, власник, односно држалац говеда уз Пријаву истовремено попуњава и образац „Потврда за праћење кретања животиња“ (у даљем тексту: „Потврда“) - Прилог 2, у 4 примерка:

Први (бели) примерак:

Добија нови власник, служи за унос података о доласку говечета на газдинство у Регистар, и чува се у Регистру

Други (црвени) примерак:

Доставља се надлежном ветеринару на месту доласка, ради уноса података о доласку говечета на газдинство у Централну базу података

Трећи (плави) примерак:

Задржава претходни власник, служи за унос података о одласку говечета са газдинства у Регистар, и чува се у Регистру

Четврти (жути) примерак:

Доставља се надлежном ветеринару на месту одласка, ради уноса података о одласку говечета са газдинства у Централну базу података

Потврда се може наручити директно од Ветеринарске Коморе Србије у виду блока, набавити од надлежног ветеринара, а може се и преузети са интернет страница Управе за ветерину на адреси:

[http://www.vet.minpolj.gov.rs/images/ir/prirucnici/PRILOG%202%20-%20Potvrda%20za%20pracenje%20kretanja%20zivotinja%20\(bez%20liste%20-%20produzetka\).pdf](http://www.vet.minpolj.gov.rs/images/ir/prirucnici/PRILOG%202%20-%20Potvrda%20za%20pracenje%20kretanja%20zivotinja%20(bez%20liste%20-%20produzetka).pdf)

и одштампати у четири примерка, којом приликом се они морају нумерисати (1 до 4).

Приликом попуњавања Потврде, подаци о примаоцу говечета морају остати непопуњени, осим уколико се не ради о кретању говечета унутар надлежности исте ветеринарске организације (када и одлазак и долазак евидентира иста ветеринарска организација односно надлежни ветеринар), или у случајевима када су и претходни и нови власник присутни приликом попуњавања Потврде.

Истом приликом ће надлежни ветеринар извршити и пренос уверења о здравственом стању на новог власника а по потреби издати и „Потврду о здравственом стању пошиљке животиња у унутрашњем промету“ - ВС 40/1-2.

ВАЖНА НАПОМЕНА:

Пријава одласка говеда као и издавање уверења о здравственом стању животиња није основ за евидентирање кретања у Централној бази података, обзиром да тај податак – изјава власника, није поуздан нити веродостојан!

Надлежни ветеринар ће приликом пријема Пријаве упозорити власника односно држаоца говеда да је дужан да, након извршеног кретања и уписивања података о новом власнику односно држаоцу говеда у Потврду, четврти (жути) примерак Потврде врати надлежном ветеринару ради евидентирања података о кретању говеда у Централној бази.

Евидентирање података о одласку говеда са газдинства у Централној бази врши се искључиво на основу правилно попуњеног и од стране новог власника потписаног четвртог (жутог) примерка Потврде

ЕВИДЕНТИРАЊЕ КРЕТАЊА ГОВЕДА У ЦЕНТРАЛНОЈ БАЗИ

На основу корисничких привилегија и усвојених процедура, различите типове кретања говеда у Централној базу евидентирају различити корисници система – ветеринарске станице које обављају послове по ПМЗЗЖ и/или ветеринарска инспекција преко регионалних канцеларија:

ОДЛАЗАК СА ГАЗДИНСТВА

1. **„Одлазак“** - Ветеринарске организације које спроводе послове по ПМЗЗЖ
 - Одлазак се евидентира на основу правилно и потпуно попуњене и потписане Потврде – четврти (жути) примерак.
2. **„Одлазак на Косово и Метохију“** - Ветеринарска инспекција, преко регионалне канцеларије
 - Одлазак на Косово и Метохију се евидентира на основу правилно и потпуно попуњеног КМ обрасца и пратећег списка говеда. Одлазак на Косово и Метохију је могућ искључиво преко газдинстава тип „Трговац стоком“ чије је седиште на Косову и Метохији.
3. **„Извоз“** – Ветеринарска инспекција, преко регионалне канцеларије
 - Извоз се евидентира на основу копије сертификата са списком извезених говеда

4. „Принудно клање“ – Ветеринарска инспекција, преко регионалне канцеларије

- Принудно клање се евидентира на основу изјаве ветеринарске организације која прати труп принудно заклане животиње, записника ветеринарске инспекције са кланице о извршеној службеној контроли принудно заклане животиње (процени употребљивости меса и органа принудно заклане животиње), узорковања на БСЕ у случају принудног клања животиње старије од 24 месеци, и доказа о нешкодљивом уклањању споредних производа животињског порекла и специфичног ризичног материјала.

5. „Угинуће“ – Ветеринарска инспекција, преко регионалне канцеларије

- Угинуће се евидентира у регионалној канцеларији на основу потврде ветеринарске организације о утврђивању узрока угинућа (искључивање сумње на заразну болест), и доказа о нешкодљивом уклањању угинуле животиње.

6. „Крађа/губитак“ – Ветеринарска инспекција, преко регионалне канцеларије

- Крађа и губитак се евидентирају у регионалној канцеларији на основу пријаве крађе или губитка говечета поднетој надлежној станици полиције и полицијског записника

7. „Нелегална продаја“ – Ветеринарска инспекција, преко регионалне канцеларије

- Под „Нелегалном продајом“ се подразумева свака ситуација у којој ветеринарска организација приликом спровођења послова по ПМЗЗЖ на газдинству не затекне говече чији се ИД број налази одштампан на радној листи. Ветеринарска организација у таквим случајевима детаљно попуњава образац за вршење активног надзора на газдинству, евидентира и пријављује уочену неправилност ветеринарској инспекцији. Ветеринарска инспекција на основу сазнања о уоченој неправилности генерише он-спот образац и врши ванредну службену контролу газдинства. На основу спроведене он-спот контроле, ветеринарска инспекција власнику газдинства доноси решење о отклањању неправилности и покреће поступак пред надлежним прекршајним судом. Копија он-спот обрасца са донетим решењем и поднетим захтевом за покретање прекршајног поступака се доставља регионалној канцеларији ради евидентирања „Нелегалне продаје“.
- Под „Нелегалном продајом“ се подразумева и ситуација када се власник односно држалац говеда након доласка на сточну пијацу или догон (у даљем тексту: Пијаца) и предавања докумената надлежном ветеринару, не врати код надлежног ветеринара са новим власником ради преноса уверења и састављања нове Потврде, или се не изјасни да се говече враћа на газдинство одакле је било упућено на Пијацу.

Сва документација на основу које је регионална канцеларија у Централну базу унела кретања типа „извоз“, „одлазак на Косово и Метохију“, „принудно клање“, „угинуће“, „крађа/губитак“ и „нелегална продаја“; документацију која је након завршетка рада сточне пијаце остављена код надлежног ветеринара; као и копије он-спот образаца, донетих

решења и захтева за покретање прекршајног поступака, чува се у регионалној канцеларији најмање 3 године.

У случајевима угинућа или принудног клања говеда, обавезно се регионалној канцеларији достављају пасоши за говеда и ушне маркице, ради поништавања.

ДОЛАЗАК НА ГАЗДИНСТВО:

8. **„Долазак“** – Ветеринарске организације које спроводе послове по ПМЗЗЖ
 - Долазак говеда се евидентира на основу потпуно попуњене Пријаве и Потврде од стране новог власника односно држаоца говечета.
9. **„Увоз“** – Ветеринарска инспекција, преко регионалне канцеларије
 - Увезена говеда се региструју у Централној бази на основу записника ветеринарске инспекције о приспећу говеда у карантин, са списком говеда и њиховом пратећом документацијом.
10. **„Нелегална куповина“** – Ветеринарска инспекција, преко регионалне канцеларије
 - Под „Нелегалном куповином“ се подразумева свака ситуација у којој ветеринарска организација приликом спровођења послова по ПМЗЗЖ на газдинству затекне говече које се не налази на радној листи, изузев необележене телади пореклом од мајки са газдинства. „Нелегална куповина“ као и сви други доласци на газдинство без потпуне документације о кретању говеда процесуирају се у складу са поступцима описаним у дијаграму тока (Прилог 3), а на основу овлашћења из Закона. Копија он-спот обрасца са донетим решењем и поднетим захтевом за покретање прекршајног поступака се доставља регионалној канцеларији ради евидентирања „Нелегалне куповине“.

Сва документација на основу које је регионална канцеларија у Централну базу унела кретања типа „увоз“ и „нелегална куповина“ као и копије он-спот образаца, донетих решења и захтева за покретање прекршајног поступака, се чува у регионалној канцеларији најмање 3 године.

„ТРГОВЦИ СТОКОМ“ И ПРАЋЕЊЕ КРЕТАЊА ГОВЕДА:

Трговац стоком (у даљем тексту „Трговац“) може бити правно лице односно предузетник које је регистрован за обављање делатности промета стоке на велико, мало или у транзиту, или се та делатност подразумева у обиму претежне делатности којом се правно лице односно предузетник бави.

Трговац подноси захтев за регистрацију газдинства тип „трговац стоком“ у Централној бази података, регионалној канцеларији надлежној за насељено место тј. округ у којем се налази седиште Трговца. Попуњавање „Потврде о регистрацији газдинства“ и регистрацију Трговца у Централној бази података се врши на основу података из пословних и личних докумената.

У случајевима када је седиште Трговца на територији КиМ, Трговац подноси захтев за регистрацију газдинства тип „трговац стоком“ у Централној бази података, регионалној канцеларији надлежној за насељено место тј. округ у којем по први пут врши утовар животиња за КиМ. Попуњавање „Потврде о регистрацији газдинства“ се врши на основу података из пословних и личних докумената Трговца. Попуњена и оверена „Потврда о регистрацији газдинства“ се електронском поштом или факсом прослеђује Групи за обележавање и следљивост животиња ради регистрације газдинства тип „трговац стоком“ и додељивања ХИД броја. Регистрацију Трговца који има седиште, односно пребивалиште на територији КиМ, обавља Група за обележавање и следљивост животиња у Управи за ветерину.

НАПОМЕНА:

Приликом регистрације Трговца, као и свих других правних лица, односно предузетника, у „Потврду за регистрацију газдинства“ се као „Власник газдинства“ уписује назив правног лица односно предузетника а као „Држалац говеда“ се уписује одговорно лице у правном лицу, односно име предузетника.

Оригинал „Потврде о регистрацији газдинства“ се потписан и оверен од стране надлежног ветеринарског инспектора уручује Трговцу као доказ о извршеној регистрацији, а копија остаје у регионалној канцеларији. Трговац чува оригинал „Потврде о регистрацији газдинства“ у Регистру.

Трговци су у обавези да чувају копије Потврда за сва грла која су купили или продали (први – бели примерак приликом куповине и трећи - плави примерак приликом продаје), и да на основу њих воде уредан и ажуран Регистар, без обзира на пословну и другу документацију коју воде у оквиру делатности којом се баве (откупни блокови, фактуре, рачуни и слично).

Надлежни инспектор ће приликом регистрације Трговца, упознати одговорно лице са свим обавезама вођења евиденције о куповини односно продаји говеда које проистичу из Закона, начину попуњавања Потврда, као и начином уредног и ажурног вођења Регистра.

С обзиром на специфичности пословања, Трговци не подносе Пријаву надлежном ветеринару ни приликом долазака говеда (утовара), ни приликом одлазака говеда (истовара). Ова кретања се евидентирају аутоматски у Централној бази на следећи начин:

- Долазак на газдинство Трговца - када претходни власник пријави одлазак говечета са свог, на газдинство Трговца,
- Одлазак са газдинства Трговца - када нови власник пријави долазак говечета на своје газдинство, са газдинства Трговца

ПРАЋЕЊЕ КРЕТАЊА ГОВЕДА НА СТОЧНИМ ПИЈАЦАМА И ДОГОНИМА:

Говеда на Пијацу долазе са прописаном документацијом: Пасошима за говеда, Уверењима о здравственом стању, Потврдама о здравственом стању пошиљке животиња у унутрашњем промету (ако долазе са територије ван епизоотиолошке јединице) и Потврдама. Надлежни ветеринар на Пијаци приликом уласка говеда на Пијацу преузима од

власника, односно држалаца говеда, сву пратећу документацију и чува је до краја радног времена Пијаце.

а) Говече је продато на Пијаци

Након извршене купопродаје, претходни власник и нови власник (који може бити и Трговац) долазе код надлежног ветеринара који прво на Потврди коју је претходни власник предао приликом уласка на Пијацу, потврђује долазак говеда на Пијацу и враћа му 3. и 4. примерак Потврде ради евидентирања одласка говеда код надлежног ветеринара у месту одласка и уноса података у Регистар.

Након тога, надлежни ветеринар попуњава нову Потврду у коју се уписује одлазак са ХИД Пијаце и упућује говече на ХИД газдинства новог власника или Трговца. Пијаца и нови власник или Трговац потписом потврђују тачност података.

1. **Први (бели) примерак** нови власник или Трговац користи као основ за унос података у Регистар
2. **Други (црвени) примерак** нови власник доставља надлежном ветеринару на месту одредишта ради евидентирања доласка говечета на газдинство у Централној Бази; Трговац га припаја пословној документацији везаној за конкретну пошиљку говеда
3. **Трећи (плави) примерак** остаје на Пијаци код одговорног лица Пијаце, уз копију листе говеда на Пијаци,
4. **Четврти (жути) примерак** остаје надлежном ветеринару који је вршио надзор над кретањем говеда на Пијаци ради евидентирања одласка говеда са Пијаце у Централној бази, уз копију листе говеда на Пијаци.

б) Говече није продато на Пијаци

У случајевима када се говече не прода на Пијаци и потребно га је вратити на газдинство одакле је упућено на Пијацу, власник односно држалац говечета се обраћа надлежном ветеринару, који ће на Пасошу потврдити долазак и боравак на Пијаци а на Потврди ће у пољу „Напомене“ назначити да је говече „Враћено на газдинство“.

Говече ће у Централној бази аутоматски бити враћено на првобитно газдинство, али је власник односно држалац говеда и даље дужан да надлежном ветеринару врати четврти (жути) примерак Потврде, којом приликом ће се на полеђини Пасоша уписати и оверити кретање говеда тј. повратак на газдинство.

в) Власник се самовољно удаљио са Пијаце

У случајевима када се власник односно држалац говеда који је довезао говеда на пијацу, самовољно удаљи са Пијаце тј. не врати се код надлежног ветеринара по документацију коју је приликом уласка предао, надлежни ветеринар ће то констатовати у евиденцији присуства говеда на Пијаци и комплетну документацију након завршетка рада Пијаце предати надлежном ветеринарском инспектору на даљи поступак.

Ветеринарски инспектор ће сву преузету документацију предати регионалној канцеларији ради административне обраде и евидентирања „Нелегалне продаје“ говечета у

Централној бази. Регионална канцеларија евидентира „нелегалну продају“, али не са Пијаце већ са газдинства самовољно удаљеног власника односно држаоца говеда – јер је нелегалну продају извршио он, а не пијаца. Електронском поштом се обавештава надлежни ветеринарски инспектор у седишту самовољно удаљеног власника односно држаоца говеда, ради вршења службене контроле.

Дијаграм тока (поступака) праћења кретања говеда на сточним пијацама и догонима се налази у Прилогу 4, а схематски приказ праћења кретања говеда преко сточних пијаца се налази у Прилогу 5.

Ово Упутство ступа на снагу одмах и важи до опозива.

Ступањем на снагу ове Директиве, престаје да важи „Упутство о начину и поступцима праћења кретања говеда“ број 323-06-1877/1/2014-05 од 01.07.2014. године. Ступањем на снагу ове Директиве и даље важе све одредбе ранијих Директива, Корисничких упутстава, Упутстава и Инструкција везаних за обележавање, регистрацију и праћење кретања животиња у делу праћења кретања говеда, уколико нису у супротности са овом Директивом.

Припремио:

Зоран Ивановић

Сагласни:

Будимир Плавшић

Сања Челебићанин

Ненад Петровић

Слободан Шибалић

ДИРЕКТОР

др Дејан Бугарски